

Cal Papa

Sant Vicenç de Castellet

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Cal Papa. Clot del Tufau. 08295 SANT VICENÇ DE CASTELLET
Emplaçament Al conjunt de masos del Clot del Tufau

Coordenades:

Latitud: 41.66388
Longitud: 1.83186
UTM Est (X): 402749
UTM Nord (Y): 4613117

Classificació

Número de fitxa 08262-110
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Molt reformada
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 002A00006
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: dl., 02/08/2004 - 02:00

Descripció

La casa ha estat fruit de diferents ampliacions modernes que han tapat l'estructura original tot i que es pot observar fàcilment. La casa original era de planta i un pis i ocupava la part central de l'actual, i que tenia dues crugies perpendiculars al carener de la teulada, la de tramuntana coberta amb volta de canó de pedra ja que era el celler al que donava la caixa de la única tina que es troba a la banda de ponent. La tina és circular i es va picar la rajola ja que es va utilitzar com a cisterna durant un temps. Actualment es vol posar una escala de cargol per accedir al pis. La casa és de planta i dos pisos, amb teulada a doble vessant amb el carener perpendicular a la façana principal que s'obre a migdia. Es troba en un desnivell del terreny, de manera que per la façana de tramuntana s'accedeix directament al primer pis i a la part superior de la tina. La volta del celler s'ha mig tapat ja que s'ha encastat una cambra frigorífica. A la façana de migdia i a la de tramuntana es pot observar l'ampliació de la casa, pujant la teulada un pis i afegint un cos a la banda de llevant. L'element més característic és una pedra tallada que es troba sobre la porta de tramuntana del cobert adossat a la casa per ponent. Es tracta d'una inscripció formada per dos elements, l'inferior és una estrella de vuit puntes inscrita en un quadrat dins el que hi ha Crist crucificat amb dues figures femenines, una a cada banda, la Verge i Maria Magdalena; la superior és un cercle amb quatre flors de llis al voltant i amb una figura al centre que representa el tors i el cap d'un brau amb un ala i que suporta una inscripció il·legible, podria tractar-se d'un dels tetramorfs, Sant Lluc, representat pel brau. Ens ha explicat el propietari que en fer les obres actuals es va extreure aquesta decoració per netejar la paret i que es va poder veure que a la part de darrera de la pedra hi havia la mateixa imatge gravada, de manera que es troba per cada costat de la pedra. Actualment s'ha posat per la cara que estava oculta, ja que l'altre va ser mutilada pel besavi de l'actual propietari per por a represàlies en iniciar-se la Guerra Civil espanyola. La factura del gravat és indeterminada, però es molt probable que fou anterior a la casa i portada d'un altre lloc, desconeixent la procedència.

Observacions:

Té una tina. Hi teia una sínia al peu de la riera que va desaparèixer amb la riuada del 2002. Actualment tan sols es conserva la volta que suportaria l'enginy.

Història

Cal Papa es troba a un petit nucli format per varies masies: cal General, cal Xesc, cal Monclar, cal Josepó, cal Mestre, cal Papa, cal Tinet i cal Fiter, situades al Clot del Tufau. El cultiu de la vinya i la seva comercialització va provocar un important creixement amb ampliació de la superfície conreable i la roturació de nous camps en un territori de superfície difícil que va obligar a la construcció de murs de pedra seca presents a tot el territori, i que va permetre el desenvolupament d'una pagesia rabassaire al voltant dels grans masos de la zona. El petit propietari, a més de conrear el seu petit tros de terra, era parcer d'un o més propietaris grans, ja que es veien obligats per garantir la seva subsistència. A mitjans del segle XVIII i XIX es comencen a construir la major part de les cases del Clot del Tufau i del Serrat de la Beguda. El nom li ve del mas Tufau que hi havia al Pla de Sant Llorenç. Les masies del Clot del Tufau depenen parroquialment de Castellgalí, perquè la relació amb la parròquia de Sant Vicenç era difícil al no existir un pont per travessar el Llobregat. La majoria eren cases de parcers que treballaven per cal Fiter, el mas més important, i que al 1865 comptava amb 22 parcers (AMSVC, Amillament). La petita casa original, de planta i pis, amb dues crugies i la tina dins l'estructura de la casa, va ser ampliada afegint un cos a la banda de llevant i ampliant en un pis més, fet que va obligar a augmentar l'alçada de la teulada. També es va ampliar per la banda de tramuntana, afegint un cos nou al ja existent que hi havia al costat de la tina i que era un petit cobert. La casa data de mitjans del segle XIX, tal i com ens indicava una llinda a la porta principal que es va treure perquè estava en mal estat. Es podien llegir les dues primeres xifres d'una data: 18.

Bibliografia

AA.VV. (1977). Les masies. A El Breny, número extraordinari Festa Major de 1977.

